

ΧΗΜΕΙΑ

ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ (ΝΕΟ ΣΥΣΤΗΜΑ)

14 ΙΟΥΝΙΟΥ 2017

ΕΚΦΩΝΗΣΕΙΣ

ΘΕΜΑ Α

Για τις προτάσεις **A1** έως και **A5** να γράψετε στο τετράδιό σας τον αριθμό της πρότασης και δίπλα το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή επιλογή.

A1. Δίνεται η χημική ισορροπία $C(s) + 2 H_2(g) \rightleftharpoons CH_4(g)$. Η σωστή έκφραση για τη σταθερά ισορροπίας K_c είναι:

- a.** $K_c = [CH_4]/[H_2]$
- β.** $K_c = [CH_4]/[C][H_2]$
- γ.** $K_c = [CH_4]/[C][H_2]^2$
- δ.** $K_c = [CH_4]/[H_2]^2$

Μονάδες 5

A2. Ποια από τις παρακάτω τετράδες κβαντικών αριθμών είναι επιτρεπτή;

- α.** $(1, 1, 0, -\frac{1}{2})$
- β.** $(1, 0, 1, +\frac{1}{2})$
- γ.** $(1, 0, 0, -\frac{1}{2})$
- δ.** $(1, 0, -1, +\frac{1}{2})$

Μονάδες 5

A3. Οι σ και π δεσμοί που υπάρχουν στο μόριο του $CH \equiv C - CH_3$ είναι:

- α.** 6σ και 2π
- β.** 7σ και 1π
- γ.** 5σ και 2π
- δ.** 5σ και 3π

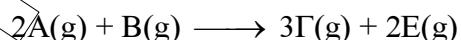
Μονάδες 5

A4. Σε ποιο από τα παρακάτω μόρια ή πολυατομικά ιόντα ο αριθμός οξείδωσης του ατόμου του Cl έχει τιμή +1;

- α.** Cl_2
- β.** ClO
- γ.** HCl
- δ.** ClO_3^-

Μονάδες 5

A5. Δίνεται η παρακάτω αντίδραση:

Ποιος από τους παρακάτω λόγους εκφράζει την ταχύτητα της αντίδρασης;

- α.** $v = \frac{3\Delta[\Gamma]}{\Delta t}$
- β.** $v = -\frac{1}{3} \frac{\Delta[\Gamma]}{\Delta t}$

$$\gamma. \quad v = -2 \frac{\Delta[A]}{\Delta t}$$

$$\delta. \quad v = -\frac{1}{2} \frac{\Delta[A]}{\Delta t}$$

Μονάδες 5

ΘΕΜΑ Β

- B1.** Το παρακάτω διάγραμμα αναπαριστά ένα μέρος του περιοδικού πίνακα, στο οποίο αναφέρονται μερικά στοιχεία με τα σύμβολά τους.

H							
Na							
K			Cr	Fe			
						F	Cl

- a. Να διατάξετε κατά αύξουσα ατομική ακτίνα τα στοιχεία F, Na, K (μονάδα 1) και να αιτιολογήσετε την απάντησή σας (μονάδες 2).
- β. Να γράψετε την ηλεκτρονιακή δομή σε υποστιβάδες του Cr και του Fe^{2+} (μονάδες 2).
- γ. Σε ποια από τα στοιχεία που εμφανίζονται στο διάγραμμα το ιόν με φορτίο -1 είναι ισοηλεκτρονιακό με το πλησιέστερο ευγενές αέριο (μονάδες 3);

Μονάδες 8

- B2.** Διάλυμα $HCOOH$ εξουδετερώνεται πλήρως με:

- α) διάλυμα CH_3NH_2
- β) διάλυμα $NaOH$

Για κάθε περίπτωση να εξετάσετε αν το διάλυμα που προκύπτει είναι όξινο, βασικό ή ουδέτερο (μονάδες 2).

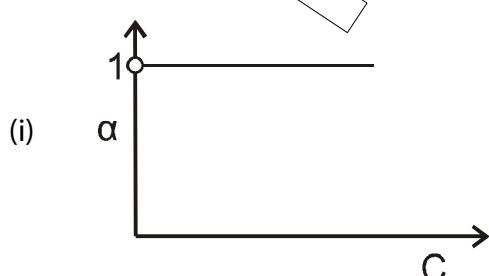
Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας (μονάδες 4).

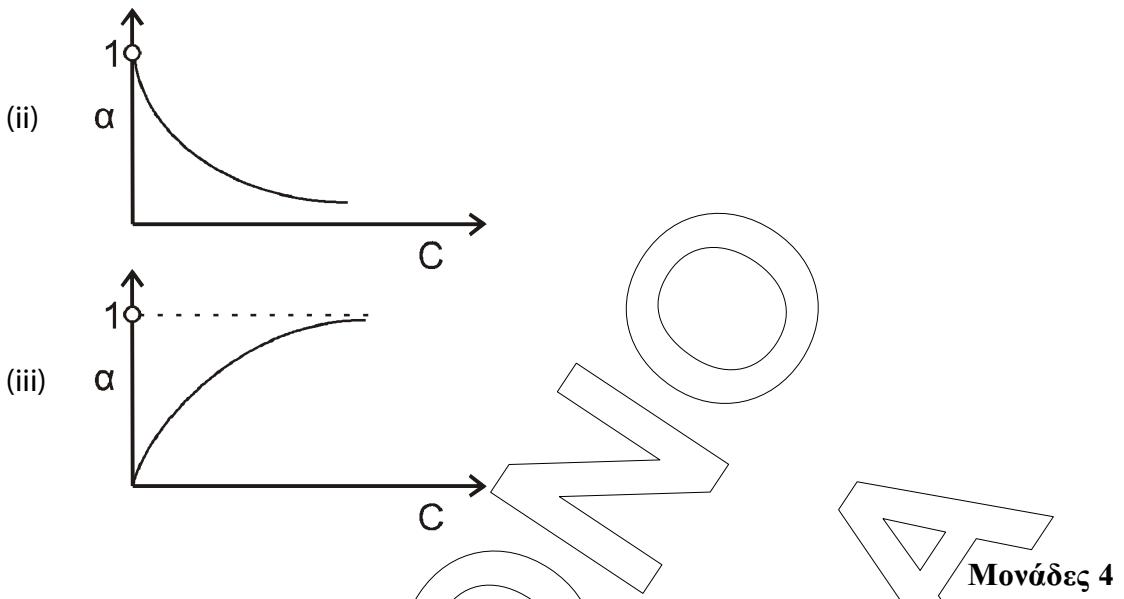
Μονάδες 6

Δίνεται ότι:

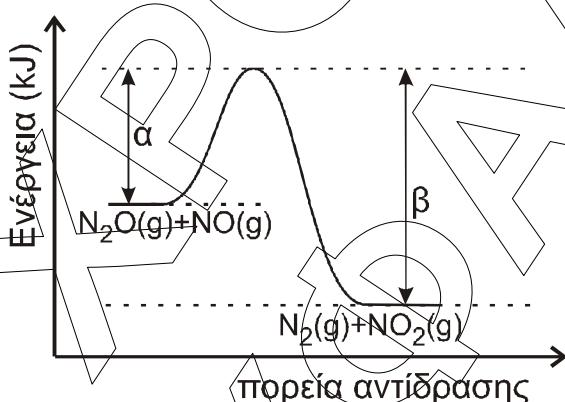
- Όλα τα διαλύματα βρίσκονται σε θερμοκρασία $\theta = 25^{\circ}\text{C}$.
- $K_w = 10^{-14}$, $K_b(CH_3NH_2) = 10^{-4}$, $K_a(HCOOH) = 10^{-4}$

- B3.** Ποιο από τα παρακάτω διαγράμματα απεικονίζει τη μεταβολή του βαθμού ιοντισμού α σε σχέση με τη συγκέντρωση C σε ένα διάλυμα ασθενούς οξέος; Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

- B4.** Για την αντίδραση $N_2O + NO \rightarrow N_2 + NO_2$ η ενέργεια του συστήματος αντιδρώντων και προϊόντων απεικονίζεται στο παρακάτω διάγραμμα.

- a. Να απαντήσετε αν η αντίδραση είναι ενδόθερμη ή εξώθερμη και να αιτιολογήσετε την απάντησή σας (μονάδες 2).
- b. Αν $\alpha = 299$ kJ και $\beta = 348$ kJ,
- i) να υπολογίσετε το ΔH της αντίδρασης (μονάδες 2)
 - ii) ποια είναι η ενέργεια ενεργοποίησης της αντίδρασης (μονάδα 1);
 - iii) ποια είναι η ενέργεια ενεργοποίησης της αντίδρασης $N_2 + NO_2 \rightarrow N_2O + NO$ (μονάδες 2);

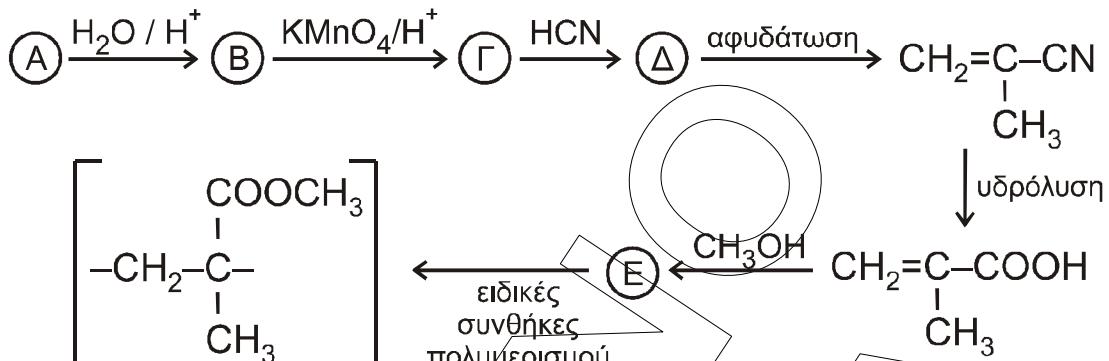
Μονάδες 7

ΘΕΜΑ Γ

- Γ1.** Μια οργανική ένωση έχει γενικό τύπο $C_vH_{2v}O$ και σχετική μοριακή μάζα $M_r = 58$. Η ένωση αντιδρά με διάλυμα $AgNO_3$ σε NH_3 και σχηματίζει κάτοπτρο αργύρου. Να βρείτε τον συντακτικό τύπο της ένωσης (μονάδες 3) και να γράψετε την αντίδρασή της με το διάλυμα (μονάδες 2).

Μονάδες 5

- Γ2.** Ο πολυμεθακρυλικός μεθυλεστέρας είναι γνωστός με το εμπορικό όνομα πλεξιγκλάς και χρησιμοποιείται ως ανθεκτικό υποκατάστατο του γυαλιού. Η παρασκευή του πραγματοποιείται με μια σειρά αντιδράσεων που περιγράφεται παρακάτω:

Να γράψετε τους συντακτικούς τύπους των ενώσεων **A**, **B**, **Γ**, **Δ**, **E**.

Μονάδες 5

- Γ3.** Ποσότητα προπενίου μάζας 6,3 g αντιδρά με νερό στις κατάλληλες συνθήκες, οπότε σχηματίζεται μίγμα δύο ισομερών χημικών ενώσεων. Το μίγμα των προϊόντων απομονώνεται και χωρίζεται σε δύο ίσα μέρη. Το πρώτο μέρος αποχρωματίζει πλήρως 2,8 L διαλύματος KMnO_4 0,01 M παρουσία H_2SO_4 . Το δεύτερο μέρος αντιδρά με διάλυμα I_2 παρουσία NaOH , οπότε σχηματίζονται 19,7 g κίτρινου ιζήματος.

- Να γραφούν όλες οι αναφερόμενες αντιδράσεις (μονάδες 4).
- Να υπολογιστεί η σύσταση του αρχικού μίγματος των προϊόντων σε mol (μονάδες 8).
- Να υπολογιστεί το ποσοστό του προπενίου που μετατράπηκε σε προϊόντα (μονάδες 3).

Μονάδες 15

Δίνεται ότι: $Ar_{(\text{H})} = 1$, $Ar_{(\text{C})} = 12$, $Ar_{(\text{O})} = 16$, $Ar_{(\text{I})} = 127$

ΘΕΜΑ Δ

Δ1. Δίνονται τα υδατικά διαλύματα:

- Y1: H_2O_2
 - Y2: HI
- 17% w/v και δύκου 400 mL

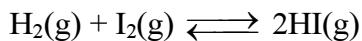
Τα διαλύματα αναμίγνυονται, οπότε το H_2O_2 αντιδρά πλήρως σύμφωνα με την αντίδραση

- Να γραφούν οι συντελεστές τις αντίδρασης (μονάδα 1).
- Να προσδιορίσετε το οξειδωτικό και το αναγωγικό σώμα στα αντιδρώντα (μονάδα 1).
- Να υπολογίσετε τα mol του παραγόμενου ιωδίου (μονάδες 2).

Μονάδες 4

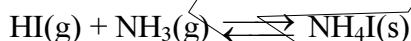
- Δ2.** Σε δοχείο σταθερού όγκου V (δοχείο 1), που περιέχει 0,5 mol H₂, μεταφέρονται 0,5 mol από το I₂ που παρήχθη από την παραπάνω αντίδραση. Το δοχείο θερμαίνεται σε θερμοκρασία θ, οπότε το ιώδιο εξαχνώνεται (μετατρέπεται σε αέρια φάση) και αποκαθίσταται η παρακάτω χημική ισορροπία με K_c = 64.

Να υπολογιστούν οι ποσότητες των συστατικών του αερίου μίγματος στη χημική ισορροπία.

Μονάδες 4

- Δ3.** Από το παραπάνω δοχείο ποσότητα HI 0,5 mol μεταφέρεται με κατάλληλο τρόπο, σε νέο δοχείο σταθερού όγκου (δοχείο 2), που περιέχει ισομοριακή ποσότητα αέριας NH₃, οπότε αποκαθίσταται σε ορισμένη θερμοκρασία η χημική ισορροπία:

- a. Πώς μεταβάλλεται η θέση της χημικής ισορροπίας, αν αφαιρεθεί μικρή ποσότητα στερεού NH₄I; Θεωρούμε ότι ο όγκος που καταλαμβάνει το αέριο μίγμα στο δοχείο και η θερμοκρασία δεν μεταβάλλονται με την απομάκρυνση του στερεού NH₄I. (μονάδα 1)
- b. Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας (μονάδες 3).

Μονάδες 4

- Δ4.** Πόση ποσότητα αερίου HI από το δοχείο 1 πρέπει να διαλυθεί πλήρως σε 100 mL διαλύματος NH₃ συγκεντρώσεως 0,1 M και pH = 11 (Υ3), ώστε να μεταβληθεί το pH του κατά δύο μονάδες; Κατά την προσθήκη του HI δεν μεταβάλλεται ο όγκος του διαλύματος.

Μονάδες 7

- Δ5.** 0,01 mol από το στερεό NH₄I, που αφαιρέθηκε από το δοχείο 2, διαλύεται σε H₂O οπότε σχηματίζεται διάλυμα Y4 όγκου 100 mL.
- a. Να υπολογίσετε το pH του διαλύματος που προκύπτει (μονάδες 3).
- b. Πόσα mol στερεού NaOH πρέπει να προστεθούν στο διάλυμα Y4 ώστε να προκύψει διάλυμα Y5 με pH = 9 (μονάδες 3);

Μονάδες 6

Δίνεται ότι:

- Όλα τα διαλύματα βρίσκονται σε θερμοκρασία θ = 25 °C.
- $K_w = 10^{-14}$
- $Ar_{(H)} = 1$, $Ar_{(O)} = 16$
- Τα δεδομένα του προβλήματος επιτρέπουν τις γνωστές προσεγγίσεις.